

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки**

**ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про студентські наукові гуртки та проблемні групи
Волинського національного університету імені Лесі Українки**

Луцьк – 2020

1. Загальні положення

1.1. Науково-дослідна робота студентів – один із найважливіших засобів підвищення якості підготовки спеціалістів у вищій школі. Це комплекс заходів наукового, методичного, організаційного характеру, що забезпечує навчання всіх студентів навичкам наукових досліджень відповідно до обраної спеціальності в рамках освітнього процесу та поза ним.

Для виконання цих заходів створюються студентські наукові гуртки та проблемні групи.

1.2. Студентський науковий гурток – це добровільне об'єднання студентів, зацікавлених у поглибленому вивченні відповідного наукового напрямку діяльності кафедри (кафедр), при якій формується студентський науковий гурток.

Студентські наукові гуртки створюються при кафедрах факультетів. Це початкова форма оволодіння майбутніми фахівцями навичками наукового дослідження.

1.3. Проблемна група – це добровільне об'єднання студентів при кафедрі (кафедрах), учасниками якого є здібні й талановиті в науковій роботі студенти за основними науковими проблемами наукової діяльності кафедри (кафедр). Проблемні групи є вищим ступенем організації науково-дослідної роботи студентів. Перевагою такої форми науково-дослідної роботи є можливість вивчення обраної теми ґрунтовніше і різнобічніше. Об'єктом наукового дослідження може бути проблема, якою займається науковий керівник цієї групи.

1.3. На одній кафедрі може функціонувати декілька студентських наукових гуртків чи проблемних груп з тематики, що відносяться до спеціалізації кафедри.

1.4. Студентський науковий гурток та проблемна група діють згідно чинного законодавства України, Статуту Університету, цього Положення.

1.5. У своїй діяльності студентський науковий гурток та проблемна група керуються принципами рівноправності членів гуртка, самоврядування, відкритості та прозорості діяльності, органічного зв'язку науково-дослідної роботи з освітнім процесом.

1.6. За згодою наукових керівників можуть проводитись міжкафедральні засідання студентських наукових гуртків та проблемних груп

1.7. План роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи та основні напрямки їх наукових досліджень розробляються відповідно до науково-дослідної тематики кафедри і затверджуються кафедрою протягом місяця з початку навчального року.

2. Мета і завдання студентського наукового гуртка та проблемної групи

2.1. Метою роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи є виявлення та залучення обдарованої молоді до наукової діяльності, поглиблене вивчення студентами відповідної галузі наук, набуття навичок науково-дослідної роботи та застосування отриманих знань на практиці, обговорення актуальних проблем відповідної галузі наук, розширення загального і професійного світогляду та створення умов для науково-дослідної діяльності здібних і талановитих студентів.

2.2. Основними завданнями студентського наукового гуртка та проблемної групи є: • організація науково-дослідної роботи студентів; • поглиблене вивчення студентами обраної теми; • залучення студентів до наукових проблем кафедри; • розвиток у студентів компетентностей науковця, дослідника; • залучення студентів до участі в наукових конференціях, семінарах, форумах, конкурсах та інших науково-дослідних і просвітницьких заходах; • сприяння участі студентів у міжнародних проектах, програмах навчання і стажування за кордоном; • обговорення теоретичних проблем, розв'язання актуальних науково-технічних питань, проведення циклу досліджень; • ознайомлення за методикою планування й проведення експерименту; • апробація результатів науково-дослідної роботи студентів на міжнародних та всеукраїнських наукових заходах та їх публікація в наукових виданнях; • налагодження зв'язків з іншими студентськими науковими організаціями, об'єднаннями, установами на міжнародному, всеукраїнському та

регіональному рівнях; • сприяння формуванню здібностей застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

2.3. Форми роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи: засідання, участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, публікації наукових статей, наукові дослідження.

3. Організація і керівництво студентським науковим гуртком та проблемною групою

3.1. Студентські наукові гуртки та проблемні групи створюються рішенням кафедри і затверджуються рішенням вченої ради факультету (інституту). Робота студентського наукового гуртка та проблемної групи здійснюється відповідно до науково-дослідної та навчально-методичної діяльності кафедри (кафедр).

3.2. Кількість членів студентського наукового гуртка або проблемної групи має бути не менше 5 осіб.

3.3. Поточну роботу студентського наукового гуртка та проблемної групи організовує і контролює науковий керівник, що призначається рішенням засідання кафедри з числа науково-педагогічних працівників кафедри.

3.4. Керівництво науковою діяльністю студентського наукового гуртка та проблемної групи здійснює викладач, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук або викладач, який не має наукового ступеня, але має значні наукові досягнення.

3.5. Засідання студентського наукового гуртка та проблемної групи проводяться не рідше одного разу на місяць з обговоренням підсумків наукових робіт, реферативних повідомлень тощо.

3.6. Організаційна робота студентського наукового гуртка та проблемної групи здійснюється старостою, яка обирається відкритим голосуванням на засіданні й затверджується науковим керівником гуртка.

3.7. На початку навчального року керівником студентського наукового гуртка та проблемної групи складається попередній річний план роботи студентського наукового гуртка та проблемної групи, який розробляється

відповідно до науково-дослідної тематики кафедри. План роботи приймається студентським науковим гуртком чи проблемною групою на своєму засіданні, затверджується рішенням кафедри (кафедр).

3.8. Звіт керівника студентського наукового гуртка чи проблемної групи заслуховується і затверджується на засіданні кафедри (кафедр).

4. Члени студентського наукового гуртка та проблемної групи

4.1. Членом студентського наукового гуртка чи проблемної групи може бути кожен студент університету, який успішно виконує навчальний план та виявляє бажання і схильність до науково-дослідної роботи.

4.2. Прийом у члени студентського наукового гуртка (проблемної групи) та відрахування з його складу здійснюється за рішенням загальних зборів гуртківців (простою більшістю голосів) за рекомендацією або ініціативою керівника гуртка, викладачів кафедри, членів студентського наукового товариства.

4.3. Всі члени наукового гуртка та проблемної групи входять до складу Наукового товариства аспірантів та студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки та зобов'язані дотримуватися його положень.

4.4. У своїй діяльності члени студентського наукового гуртка та проблемної групи керуються нормами наукової і професійної етики.

4.5. Права й обов'язки членів студентського наукового гуртка та проблемної групи:

- дотримуватись умов цього Положення;
- бути присутнім і виступати з доповідями й науковими повідомленнями на засіданнях студентського наукового гуртка та проблемної групи;
- виконувати науково-дослідну роботу під керівництвом науково-педагогічного працівника кафедри;
- публікувати свої роботи в загальноуніверситетських та інших наукових виданнях;
- брати участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових та науково-технічних заходах: конкурсах, олімпіадах, конференціях, семінарах, форумах, круглих столах тощо;
- переходити за власним бажанням з одного студентського наукового гуртка та проблемної групи в інші;
- брати участь у всіх заходах, що організовуються в межах діяльності студентського наукового гуртка та

проблемної групи; • сприяти залученню до гуртка або проблемної групи нових членів; • обирати й бути обраним до керівних органів студентського наукового гуртка та проблемної групи.

4.6. Члени студентських наукових гуртків та проблемних груп можуть бути виключені з їхнього складу, якщо вони: • подали заяву про виключення за власним бажанням; • закінчили навчання в університеті; • не виконують навчальний план; • без поважних причин не беруть участі в роботі наукових гуртків.

5. Права та обов'язки старости студентського наукового гуртка та проблемної групи

5.1. Староста студентського наукового гуртка та проблемної групи діє відповідно до цього Положення.

5.2. Складання спільно з науковим керівником планів і звітів про роботу студентського наукового гуртка та проблемної групи і своєчасне представлення їх на засіданні кафедри (кафедр).

5.3. Систематичне проведення організаційної роботи.

5.4. Сприяння своєчасному виконанню плану наукових робіт членами студентського наукового гуртка та проблемної групи.

5.5. Забезпечення зв'язку студентського наукового гуртка та проблемної групи з Науковим товариством аспірантів та студентів університету (факультету (інституту)).

5.6. Внесення пропозицій керівнику гуртка чи проблемної групи про заохочення його активних членів.

6. Права та обов'язки керівника студентського наукового гуртка та проблемної групи

6.1. Науковий керівник студентського наукового гуртка та проблемної групи діє відповідно до цього Положення.

6.2. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи відповідає за організацію та проведення науково-дослідної роботи студентів за напрямком наукової діяльності кафедри (кафедр).

6.3. Керівник відповідає за планування роботи та звітування, організацію і якісне проведення засідань студентського наукового гуртка чи проблемної групи, розгляд на них актуальних наукових доповідей.

6.4. Спільно з науково-педагогічним складом кафедри (кафедр) та активом Наукового товариства аспірантів і студентів університету (факультету (інституту)) керівник залучає до роботи в гуртку чи проблемній групі студентів, які виявили схильність до науково-дослідної роботи.

6.5. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи проводить індивідуальні співбесіди з членами гуртка чи групи, виявляє коло їх наукових інтересів і рівень підготовки, розподіляє тематику наукових досліджень та надає відповідну допомогу.

6.6. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи координує роботу викладачів кафедри (кафедр) з наукового керівництва дослідженнями студентів, які є членами наукового гуртка чи проблемної групи.

6.7. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи організовує проведення та участь членів гуртка чи проблемної групи в науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, конкурсах та інших наукових заходах університету (факультету (інституту)).

6.8. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи бере участь у роботі конкурсної комісії кафедри, інституту та факультету з визначення переможців кафедрального й факультетського турів конкурсу на кращу наукову роботу студентів.

6.9. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи подає пропозиції від кафедри до програми щорічної міжнародної науково-практичної конференції студентів та аспірантів університету «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень».

6.10. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи порушує клопотання перед керівництвом кафедри (кафедр), інституту та факультету про заохочення найактивніших членів наукового гуртка чи проблемної групи.

6.11. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи подає пропозиції керівництву кафедри, факультету й університету щодо поліпшення науково-дослідної роботи студентів.

6.12. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи надає допомогу студентам у підготовці робочого плану наукового дослідження та пошуку необхідної наукової і спеціальної літератури та інших джерел інформації; в розробці інструментарію й оволодінні сучасною методологією наукового дослідження; в оформленні результатів наукової роботи; в підготовці тез виступів і доповідей до участі у наукових семінарах та конференціях; у підготовці публікацій за результатами наукового дослідження; у впровадженні результатів дослідження в практику й освітній процес.

6.13. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи відповідає за ведення документації гуртка (проблемної групи) та контролює хід виконання наукового дослідження.

6.14. Керівник студентського наукового гуртка чи проблемної групи зобов'язаний забезпечити постійне висвітлення інформації з фото- та відеододатками на WEB-сторінці гуртка про наукові заходи, організовані членами гуртка, або в яких вони беруть участь.

6.15. Керівництво студентського наукового гуртка зобов'язане подавати інформацію про його роботу на вимогу науково-дослідної частини, директора інституту, декана факультету, заступника декана з наукової роботи.

7. Документація студентського наукового гуртка та проблемної групи

7.1. План роботи на навчальний рік, затверджений засіданням кафедри (кафедр), який містить назву студентського наукового гуртка чи проблемної

групи, керівника, мету й завдання, склад групи, календарний план заходів (Додаток 1).

7.2. Тематика наукових досліджень студентів, затверджена на засіданні кафедри (кафедр) (Додаток 2).

7.3. Журнал обліку роботи гуртка чи групи (за необхідності), що може містити такі розділи: • список членів гуртка; • загальноорганізаційні заходи; • наукові досягнення студентів; • участь у наукових заходах; • облік підготовлених публікацій, методичних матеріалів, наочних посібників, макетів, моделей, спеціальних технічних пристроїв, схем, стендів, відеоматеріалів, наукових перекладів, тощо.

7.4. Протоколи засідання студентського наукового гуртка чи проблемної групи (за необхідності).

7.5. Річні звіти роботи студентського наукового гуртка чи проблемної групи (Додаток 3).

7.6. Заохочення членів гуртка.

8. Загальні вимоги до науково-дослідної роботи

8.1. Наукова робота повинна відповідати таким основним вимогам:

- актуальність досліджуваної теми; • наявність елементів новизни дослідження, недопустимість плагіату й компіляції; • теоретична або практична спрямованість дослідження; • використання сучасних джерел наукової і спеціальної літератури; • наявність аналізу нормативно-методичної бази із теми дослідження; • наявність емпіричного матеріалу; • використання архівних матеріалів; • застосування сучасної методології наукових досліджень; наявність огляду передового національного та закордонного досвіду роботи; • формування проблемних питань, висновків і пропозицій з теми дослідження.

8.2. Наукові роботи студентів можуть готуватися співавторами, зокрема й спільно з викладачами.

8.3. Свідченням високої оцінки наукового дослідження є:

- здобуття премій, дипломів, сертифікатів і призових місць у конкурсах на кращу наукову роботу;
- державна реєстрація винаходу;
- публікація результатів дослідження;
- впровадження результатів дослідження в практичну діяльність або освітній процес;
- виступи за результатами дослідження на наукових семінарах і конференціях (опублікування тез виступів).

8.4. Наукові розробки підготовлені членами студентського наукового гуртка або проблемної групи зберігаються на кафедрі (лабораторії) впродовж 3-х років чи на сторінці кафедри на сайті університету.

9. Прикінцеві положення

9.1. Студентський науковий гурток та проблемна група може бути реорганізованим або ліквідованим за пропозицією кафедри, інституту, факультету наказом ректора.

9.2. Дане Положення погоджується директором інституту/деканом факультету та вступає в силу відповідно до наказу ректора.

9.3. Положення про студентський науковий гурток та проблемну групу кафедри не повинно суперечити вимогам даного Положення.

Затверджено рішенням Вченої ради Волинського національного університету імені Лесі Українки від «29» жовтня 2020 р., протокол № 12

Додаток 1

до Положення про студентські наукові гуртки
та проблемні групи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

(назва кафедри)
(протокол №__ від _____)
Зав. кафедрою _____
підпис

прізвище, ініціали

**ПЛАН РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ (ГУРТКА) НА _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва групи (гуртка): _____

Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

Мета й завдання: _____

Склад групи (гуртка):

<i>№</i>	<i>Прізвище, ім'я студента</i>	<i>Курс</i>	<i>Група</i>

Календарний план роботи:

<i>№</i>	<i>Назва і вид роботи</i>	<i>Виконавці</i>	<i>Термін виконання</i>

Науковий керівник: _____
підпис прізвище та ініціали

УЗГОДЖЕНО
Декан факультету (директор інституту)

_____ підпис прізвище, ініціали

«__» _____ р.

Додаток 2

до Положення про студентські наукові гуртки
та проблемні групи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

(назва кафедри)
(протокол №__ від _____)
Зав. кафедрою _____
підпис

прізвище, ініціали

ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ (ГУРТКА) ЗА _____ / _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Назва групи (гуртка): _____
Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

№	Прізвище, ім'я студента	Тема наукового дослідження

Науковий керівник: _____
підпис прізвище та ініціали

УЗГОДЖЕНО
Декан факультету (директор інституту)

підпис прізвище, ініціали

«__» _____ р.

Додаток 3

до Положення про студентські наукові гуртки
та проблемні групи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри

(назва кафедри)
(протокол №__ від _____)
Зав. кафедрою _____
підпис

прізвище, ініціали

**ЗВІТ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ (ГУРТКА) ЗА _____ / _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва групи (гуртка): _____
Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

№	Назва і вид роботи	Виконавці	Результати виконання

Науковий керівник: _____
підпис прізвище та ініціали

УЗГОДЖЕНО
Декан факультету (директор інституту)

підпис прізвище, ініціали

«__» _____ р.